

Strategie romské integrace 2021 - 2030

Situace romské menšiny patří k nejnaléhavějším otázkám české společnosti po roce 1989. Je vážnou výzvou ve sféře lidsko-právní a sociálně-ekonomické. Přes dílčí úspěchy, např. při vytváření podmínek pro emancipaci Romů, v oblasti podpory romské kultury a romského jazyka či zahájení zásadních reforem ve vztahu ke vzdělávání romských dětí a fungování institucí napomáhajících integraci Romů, se nepodařilo dosáhnout celkového pozitivního obratu. Nadále přetrvávají trendy vedoucí k marginalizaci, sociálnímu vyloučení a k územní segregaci části Romů. Romové čelí denně předsudkům, nesnášenlivosti a diskriminaci. Ačkoliv po zhroutilí komunistického režimu došlo k zásadním, paradigmatickým změnám v ochraně lidských práv a při prosazování rovnosti, česká společnost stále selhává, pokud jde o efektivní ochranu práv a ochranu před diskriminací romské menšiny

V říjnu 2020 představila Evropská komise nový Strategický rámec pro rovnost, začlenění a participaci.¹ Tento strategický rámec je tvořen Sdělením komise „Unie rovnosti: strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů“ (dále jen „sdělení“)² a Návrhem doporučení Rady o rovnosti, začlenění a účasti Romů.³ Sdělení Komise představuje první příspěvek k implementaci Akčního plánu EU proti rasismu 2020 – 2025.⁴ Plán vymezuje cíle v sedmi klíčových oblastech: rovnost, začlenění, participace, vzdělávání, zaměstnanost, zdravotní péče a bydlení.

Účelem Strategie romské integrace 2021 - 2030 je vytvořit rámec pro opatření, která rozvinou pozitivní změny, jichž bylo dosaženo v některých oblastech romské integrace a pro opatření, která povedou ke zvrácení negativních trendů tam, kde negativní trendy přetrvávají anebo se prohlubují. Cílem je odstranění všech neodůvodněných a nepřijatelných rozdílů mezi situací značné části Romů a většinové populace, zajištění účinné ochrany Romů před diskriminací a anticiganismem a povzbuzení emancipace Romů, romské kultury, jazyka a participace Romů. Hlavní cíle Strategie tak úzce navazují na cíle Strategie romské integrace do roku 2020 a reflektují skutečnost, že tyto cíle nebyly v řadě oblastí dosaženy.⁵

Strategie romské integrace 2021–2030 reviduje dosavadní úkoly a přístupy a navazuje na ně v několika směrech:

- Navazuje na hlavní cíl Strategie romské integrace do roku 2020, která na rozdíl od předešlých romských koncepcí, jejichž cílem bylo „dosažení bezkonfliktního soužití příslušníků romských komunit s ostatní společností“, redefinovala cíl na „odstraňování neodůvodněných a nepřijatelných rozdílů mezi romskou minoritou a majoritou a zvrácení negativních trendů ve vývoji situace značné části Romů.“
- Strategie romské integrace 2021–2030 výrazněji reflektuje potřebu vytváření politik, které jsou založeny na důkazech a které jsou měřitelné.
- Předpokládá vytvoření lepšího systému monitoringu, který bude více zacílen na sledování dosahování indikátorů stanovených v rámci Strategie.

¹ https://ec.europa.eu/info/publications/new-eu-roma-strategic-framework-equality-inclusion-and-participation-full-package_en.

² COM(2020) 620 final.

³ COM(2020) 621 final.

⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1654.

⁵ Blíže viz Příloha č. 1 **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**

Úřad vlády České republiky

Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny

Jelikož Strategie bude přijata formou usnesení vlády, primárními uživateli Strategie jsou ministerstva a další orgány veřejné správy a orgány samosprávy, pokud vykonávají úkoly v přenesené působnosti. Sekundární okruh Strategie zahrnuje orgány samospráv na všech úrovních, Parlament ČR a jeho orgány, zejména specializované výbory a komise, prezidenta republiky a další ústřední instituce, např. Český statistický úřad (dále jen „ČSÚ“), Česká školní inspekce (dále jen „ČŠI“), Kancelář veřejného ochránce práv (dále jen „KVOP“), církve, politické strany a hnutí, nestátní neziskové organizace napomáhající integraci Romů do společnosti, akademickou obec, média a širokou veřejnost. V neposlední řadě je Strategie určena pro romskou menšinu jako takovou, především pro romské aktivisty a lokální romské lídry, kteří mohou být hybateli žádoucích změn „zdola“. Vzhledem k tomu, že jde o široké spektrum uživatelů, budou po schválení Strategie vytvořeny komunikační nástroje za účelem přiblížení Strategie specifickým cílovým skupinám, zejména médiím, neziskovým organizacím a široké veřejnosti.

Ke klíčovým relevantním dokumentům pro Strategii romské integrace 2021–2030 patří zejména dokumenty, které určují směřování celé ČR, a pak strategie pro oblasti, v nichž romská integrace probíhá (vzdělávání, zaměstnání, zdraví, bydlení, boj proti předsudečné nenávisti, kriminalitě). Další důležitou skupinou jsou dokumenty, jež se zabývají jiným průřezovým tématem (např. rovností žen a mužů).

Mezi základní výchozí dokumenty pro formulaci Strategie romské integrace 2021–2030 patří Strategický rámec Česká republika 2030⁶. Tento strategický rámec udává směřování ČR v nejbližších desetiletích s cílem zvýšit kvalitu života v ČR a zajistit udržitelný rozvoj po sociální, ekonomické a environmentální stránce. Zároveň se jedná o zastřešující rámec pro rezortní, regionální a lokální strategie a koncepce.

Mezi další relevantní strategické dokumenty určující směřování ČR pak patří Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020⁷ a Národní program reforem ČR⁸.

Z národních sektorových strategických dokumentů je pro Strategii klíčová Strategie sociálního začleňování 2021–2030, jako národní dokument zastřešující hlavní oblasti významné pro sociální začleňování osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených. Romové patří podle Strategie sociálního začleňování 2021–2030 mezi nejohroženější skupiny z hlediska chudoby a sociálního vyloučení.⁹ Strategie sociálního začleňování navrhuje cíle a opatření v oblastech zaměstnanosti, zadluženosti, sociálních služeb, rodiny, vzdělávání, bydlení, zdraví či bezpečnosti. Romové jsou jednou z cílových skupin těchto tzv. mainstreamových opatření. V řadě oblastí pak Strategie romské integrace 2021–2030 navazuje opatřeními specificky zaměřenými na Romy, zejména opatřeními na zabránění diskriminace v přístupu k jednotlivým oblastem.

Mezi další relevantní sektorové strategické dokumenty, které se týkají jednotlivých oblastí romské integrace, patří Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České

⁶ Strategický rámec Česká republika 2030. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/>.

⁷ Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020. Dostupné z: https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/nkr-schvalena-verze.pdf

⁸ Národní program reforem České republiky. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/aktualne/Narodni-program-reform-2019---web.pdf>

⁹ Viz Strategie sociálního začleňování 2021–2030.

Úřad vlády České republiky

Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny

republiky na období 2019–2023¹⁰, Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+¹¹, Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016 - 2025¹², Koncepce boje proti projevům extremismu a předsudečné nenávisti pro rok 2020¹³, Koncepce sociálního bydlení ČR 2015–2025¹⁴, Politika územního rozvoje České republiky (Úplné znění závazné od 11.9.2020)¹⁵, Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030, Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030¹⁶, Strategie prevence kriminality na léta 2016 až 2020 a Akční plán prevence kriminality na léta 2016 až 2020¹⁷, Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020 a Akční plán Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020¹⁸ a Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+¹⁹.

Na základě identifikovaných problémů byly stanoveny následující strategické cíle:

Podpora a rozvoj občanské, socio-ekonomické, politické a kulturní emancipace romské národnostní menšiny, tzn. podpora rovnosti, začleňování a participace:

- Snížit míru anticiganismu
- Zvýšit úroveň dosaženého vzdělání Romů
- Zajistit rovný přístup Romů ke kvalitnímu bydlení
- Zajistit rovný přístup Romů k zaměstnání
- Zajistit rovný přístup Romů ke kvalitní zdravotní péči a sociálním službám

Průřezovým strategickým cílem je: Zajistit kapacity a zdroje pro implementaci Strategie.

Strategie si tak stanovuje strategické cíle v oblastech Emancipace, Anticiganismus, Vzdělávání, Bydlení, Zaměstnanost, Zdraví.

¹⁰ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dz-cr-2019-2023>.

¹¹ Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+. Dostupné z: file:///Users/Apple/Downloads/brozura_S2030_19_10_2020.pdf.

¹² Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016 – 2025. Dostupné z:

<https://www.mpsv.cz/documents/20142/225517/NSRSS.pdf/bca93363-6f0b-52ab-a178-4852b75dab6f>.

¹³ Koncepce boje proti projevům extremismu a předsudečné nenávisti pro rok 2020. Dostupné z:

https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/koncepce-boje-proti-extremismu-pro-rok-2020.pdf.

¹⁴ Koncepce sociálního bydlení ČR 2015–2025. Dostupné z:

https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/koncepce_soc_bydleni_2015.pdf.

¹⁵ Politika územního rozvoje České republiky. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/4f3be369-24df-4975-81cb-c8fb91b4e65c/PUR_CR-Uplne-zneni-zavazne-od-11_9_2020.pdf.aspx?ext=.pdf.

¹⁶ Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030. Dostupné z:

https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/191203_zdravi2030_eklep.pdf.

¹⁷ Strategie prevence kriminality na léta 2016 až 2020 a Akční plán prevence kriminality na léta 2016 až 2020. Dostupné z:

<https://www.databaze-strategie.cz/cz/mv/strategie>.

¹⁸ Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020 a Akční plán Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-pro-praci-policie-cr-ve-vztahu-k-mensinam-do-roku-2020.aspx>.

¹⁹ Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. Dostupné z:

https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/srr21.pdf.pdf.